

پایان نامه دکتری تخصصی در رشته بیماری های داخلی دام های بزرگ

عنوان پایان نامه :

مطالعه مسمومیت تجربی با موننژین در بز

به کوشش:

دکتر سید مهدی دلجو

استاد راهنما:

دکتر محمدرضا اصلانی

دکتر مهرداد مهري

آذر ماه ۱۳۹۱

الله الرحمن الرحيم

اظہار نامہ

اینجانب دکتر سید مهدی دلجو دانشجوی دوره دکتری رشته بیماری های داخلی دام های بزرگ دانشکده دامپزشکی دانشگاه فردوسی مشهد نویسنده رساله / پایان نامه مطالعه مسمومیت تجربی با موزنین در بز تحت راهنمایی دکتر محمدرضا اصلانی و دکتر مهرداد مہری متعهد می شوم:

• تحقیقات در این رساله / پایان نامه توسط اینجانب انجام شده است و از صحت و اصالت برخوردار است.

- در استفاده از نتایج پژوهش های محققان دیگر به مرجع مورد استفاده استناد شده است.
- مطالب مندرج در رساله / پایان نامه تاکنون توسط خود یا فرد دیگری برای دریافت هیچ نوع مدرک یا امتیازی در هیچ جا ارائه نشده است.
- کلیه حقوق معنوی این اثر متعلق به دانشگاه فردوسی مشهد می باشد و مقالات مستخرج با نام « دانشگاه فردوسی مشهد » و یا « Ferdowsi University of Mashhad » به چاپ خواهد رسید.
- حقوق معنوی تمام افرادی که در به دست آمدن نتایج اصلی رساله/ پایان نامه تاثیرگذار بوده اند در مقالات مستخرج از رساله/ پایان نامه رعایت شده است.
- در کلیه مراحل انجام این رساله/ پایان نامه، در مواردی که از موجود زنده (یا بافت های آنها) استفاده شده است ضوابط و اصول اخلاقی رعایت شده است.
- در کلیه مراحل انجام این رساله/ پایان نامه، در مواردی که به حوزه اطلاعات شخصی افراد دسترسی یافته یا استفاده شده است، اصل رازداری، ضوابط و اصول اخلاق انسانی رعایت شده است.

تاریخ امضای دانشجو

مالکیت نتایج و حق نشر

- کلیه حقوق معنوی این اثر و محصولات آن (مقالات مستخرج، کتاب، برنامه های رایانه ای، نرم افزارها و تجهیزات ساخته شده) متعلق به دانشگاه فردوسی مشهد می باشد. این مطلب باید به نحو مقتضی در تولیدات علمی مربوطه ذکر شود.
- استفاده از اطلاعات و نتایج موجود در رساله/ پایان نامه بدون ذکر مرجع مجاز نمی باشد.

به نام خدا

مطالعه مسمومیت تجربی با مونزین در بز

به کوشش:

دکتر سید مهدی دلجو

پایان نامه

ارائه شده به تحصیلات تکمیلی دانشگاه فردوسی مشهد به عنوان
بخشی از فعالیت های تحصیلی لازم برای اخذ درجه دکترای تخصصی

در رشته ی

بیماری های داخلی دام های بزرگ

از دانشگاه فردوسی مشهد

جمهوری اسلامی ایران

ارزیابی کمیته ی پایان نامه، با درجه ی: بسیار خوب

استاد راهنما: دکتر محمدرضا اصلانی .....(استاد بخش علوم درمانگاهی دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهرکرد)

استاد راهنما: دکتر مهرداد مهری .....(استاد بخش علوم درمانگاهی دانشکده دامپزشکی دانشگاه فردوسی مشهد)

استاد مشاور: دکتر احمدرضا موثقی .....(استاد بخش پاتوبیولوژی دانشکده دامپزشکی دانشگاه فردوسی مشهد)

استاد مشاور: دکتر محمد حیدرپور بمی .....(استاد یار بخش علوم درمانگاهی دانشکده دامپزشکی دانشگاه فردوسی مشهد)

استاد داور: دکتر مسعود مهمام.....(دانشیار بخش علوم درمانگاهی دانشکده دامپزشکی دانشگاه ارومیه)

استاد داور: دکتر سید عادل معلم.....(دانشیار بخش توکسیکولوژی دانشکده داروسازی دانشگاه فردوسی مشهد)

استاد داور: دکتر حسام الدین سیفی.....(استاد بخش علوم درمانگاهی دانشکده دامپزشکی دانشگاه فردوسی مشهد)

استاد داور: دکتر سید علیرضا تقوی رضوی زاده.....(استاد یار بخش علوم درمانگاهی دانشکده دامپزشکی دانشگاه فردوسی مشهد)

این پایان نامه را تقدیم می کنم به:

زلزله زدگان ورزقان و هریس

سپاسگزاری:

خداوند را شاکرم که تقدیرم را به گونه ای رقم زد تا در جوار مقدس امام هشتم شیعیان، تحصیل در دوره دکترای تخصصی را به اتمام رسانم.

از حمایت های معنوی و مادی پدر و مادر عزیزم سپاسگزارم.

از زحمات بی دریغ اساتید محترم راهنما و مشاور، قدردانی می کنم.

از داوری عادلانه هیئت محترم داوران، متشکرم.

از تلاشهای همسر عزیزم در جهت هر چه پربارتر شدن این پایان نامه، سپاسگزاری می کنم.

از زحمات برادر عزیزم مهندس سید هادی دلجو، مادر بزرگ مهربانم خدیجه تأملی و خانواده محترم صادری قدردانی می کنم.

تشکر ویژه از اساتید محترم بخش بیماریهای داخلی دامهای بزرگ

و

تشکر از تمامی رزیدنت ها، دانشجویان و کارکنان خدوم دانشگاه فردوسی مشهد، که مرا در انجام این پایان نامه یاری نمودند.

چکیده :

مطالعه مسمومیت تجربی با موننژین در بز

به کوشش

دکتر سید مهدی دلجو

این مطالعه، ارزیابی کننده اثرات بالینی، هماتولوژیک، بیوشیمیایی، پاتولوژیک و الکتروکاردیوگرافیک مسمومیت تحت حاد با موننژین در بزها بود. در این مطالعه، ۷ رأس بز ماده، غیر آبستن، غیر شیروار، ۲ الی ۴ ساله، با وزن ۳۵ الی ۴۵ کیلوگرم و از نژادهای محلی، مورد استفاده قرار گرفتند. موننژین با دز ۱۳ میلی گرم به ازای هر کیلوگرم وزن بدن، روزانه و به مدت ۵ روز، بصورت خوراکی به دام ها خورانده شد. قبل از تجویز موننژین، در طی روزهای تجویز و ۵ روز پس از تجویز، بطور روزانه دام ها مورد معاینه و خون گیری قرار گرفته و الکتروکاردیوگرام آنها اخذ گردید. مسمومیت تحت حاد در بزها، سبب ایجاد بی اشتهایی، اسهال و تغییرات مشخص الکتروکاردیوگرافیک گردید. دمای بدن، تعداد تنفس و وزن بدن، تغییرات معنی داری را نشان دادند. تغییرات هماتوکریت و پروتئین تام پلاسما نیز، معنی دار بود.

تغییرات منیزیم، فسفر، سدیم و مس نیز، روند معناداری را نشان داد. تغییرات آلومین، بیلی روبین، کراتینین، ازت اوره خون و پروتئین تام سرم نیز، معنادار بود. آسپارات آمینو ترانسفراز، لاکتات دهیدروژناز و کراتین فسفوکیناز نیز، تغییرات معناداری را نشان می دادند. تغییرات سوپراکسید دیسموتاز نیز، معنادار بود. در نهایت، بررسی های پاتولوژیک، وجود ضایعات ماکروسکوپی و میکروسکوپی را در بافت های قلب، عضله اسکلتی، کبد و کلیه نشان داد.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
	فصل اول: مروری بر تحقیقات انجام شده
۴	۱-۱- یونوفورها: .....
۴	۱-۱-۱- یونوفورهای خنثی: .....
۴	۱-۱-۲- یونوفورهای کربوکسیلیک: .....
۶	۲-۱- مونزین: .....
۶	۱-۲-۱- مونزین: (ساختار شیمیایی) : .....
۹	۲-۲-۱- مونزین (فارماکوکینتیک) : .....
۹	۳-۲-۱- باقیمانده دارویی: .....
۱۰	۴-۲-۱- مونزین (مکانیسم اثر) : .....
۱۲	۵-۲-۱- مونزین (کاربدها) : .....

- ۱-۵-۲-۱- مונزین به عنوان محرک رشد: ۱۳
- ۶-۲-۱- تاثیرات مונزین بر روی شاخص های کارایی دام (Performance) : ۱۳
- ۱-۶-۲-۱- مונزین و تاثیر آن بر Dry Matter Intake (ماده خشک جیره) : ۱۳
- ۲-۶-۲-۱- مונزین و تاثیر آن بر افزایش وزن: ۱۵
- ۳-۶-۲-۱- مונزین و تاثیر آن بر ضریب تبدیل غذایی: ۱۶
- ۴-۶-۲-۱- مונزین و تاثیر آن بر کارایی تغذیه ای: ۱۶
- ۷-۲-۱- مונزین و تاثیر آن بر فاکتورهای شیر: ۱۷
- ۱-۷-۲-۱- مונزین و تاثیر آن بر تولید شیر: ۱۷
- ۲-۷-۲-۱- مונزین و تاثیر آن بر کارایی تولید شیر: ۱۸
- ۳-۷-۲-۱- مונزین و تاثیر آن بر چربی شیر: ۱۹
- ۴-۷-۲-۱- مונزین و تاثیر آن بر پروتئین شیر: ۲۰
- ۵-۷-۲-۱- مונزین و تاثیر آن بر لاکتوز شیر: ۲۱

۶-۷-۲-۱- مונزین و تاثیر آن بر مواد جامد موجود در شیر: ۲۱

۷-۷-۲-۱- مונزین و تاثیر آن بر نیتروژن اوره شیر: ۲۱

۸-۲-۱- مונزین و رشد: ۲۲

۹-۲-۱- مונزین و تاثیر آن بر امتیاز شرایط بدنی: ۲۲

۱۰-۲-۱- مונزین و تاثیر آن بر وضعیت لاشه (Carcas): ۲۳

۱۱-۲-۱- مונزین و تاثیر آن بر انرژی: ۲۳

۱-۱۱-۲-۱- مונزین و تاثیر آن بر انرژی خالص: ۲۴

۲-۱۱-۲-۱- مונزین و تاثیر آن بر شاخص های متابولیسم انرژی: ۲۴

۱-۲-۱۱-۲-۱- مונزین و اسیدهای چرب استریفیه نشده (non-esterified fatty

acids) : ۲۴

۲-۲-۱۱-۲-۱- مונزین و تاثیر آن بر اوره سرم: ۲۴

۳-۲-۱۱-۲-۱- مונزین و تاثیر آن بر گلوکز: ۲۵

۱-۲-۱۱-۲-۴-مونزین و بتا هیدروکسی بوتیریک اسید (beta-hydroxybutiric

acid) : ۲۶

۱-۲-۱۱-۲-۵-مونزین و تاثیر آن بر انسولین: ۲۶

۱-۲-۱۱-۲-۶-مونزین و آسپارات آمینو ترانسفراز: ۲۶

۱-۲-۱۱-۲-۷-مونزین و تاثیر آن بر توتال پروتئین: ۲۷

۱-۲-۱۲-۱۲-مونزین و تاثیر آن بر مینرالها و برخی شاخص های سرمی و پلاسمایی: . ۲۷

۱-۲-۱۲-۱-مونزین و تاثیر آن بر منیزیم: ۲۷

۱-۲-۱۲-۲-مونزین و تاثیر آن بر کلسیم: ۲۹

۱-۲-۱۲-۳-مونزین و تاثیر آن بر فسفر: ۳۰

۱-۲-۱۲-۴-مونزین و تاثیر آن بر سدیم سرم: ۳۲

۱-۲-۱۲-۵-مونزین و تاثیر آن بر پتاسیم سرم: ۳۳

۱-۲-۱۲-۶-مونزین و تاثیر آن بر مس: ۳۴

- ۳۵ ..... ۷-۱۲-۲-۱- موننزين و تاثير آن بر روي (Zn) سرم: .....
- ۳۶ ..... ۸-۱۲-۲-۱- موننزين و تاثير آن بر جذب آهن: .....
- ۳۷ ..... ۹-۱۲-۲-۱- موننزين و تاثير آن بر کلر: .....
- ۳۷ ..... ۱۰-۱۲-۲-۱- موننزين و تاثير آن بر اسيدلاکتیک: .....
- ۳۷ ..... ۱۱-۱۲-۲-۱- موننزين و تاثير آن بر آلبومين: .....
- ۳۸ ..... ۱۲-۱۲-۲-۱- موننزين و تاثير آن بر کلسترول: .....
- ۳۸ ..... ۱۳-۱۲-۲-۱- موننزين و تروپونين I قلبی: .....
- ۳۸ ..... ۱۳-۲-۱- موننزين و تاثير آن بر آنزيم ها: .....
- ۳۸ ..... ۱-۱۳-۲-۱- استيل COA کربوکسیلاز و لیباز حساس به هورمون: .....
- ۳۹ ..... ۲-۱۳-۲-۱- موننزين و لاکتات دهيروژناز: .....
- ۳۹ ..... ۳-۱۳-۲-۱- موننزين و آدنوزين تری فسفاتاز: .....

- ۳۹ ..... ۴-۱۳-۲-۱- مונنزین و تاثیر آن بر فعالیت آمیلاز: .....
- ۳۹ ..... ۱۴-۲-۱- مונنزین و تاثیر آن بر هضم: .....
- ۴۰ ..... ۱-۱۴-۲-۱- مונنزین و انرژی قابل هضم: .....
- ۴۰ ..... ۲-۱۴-۲-۱- مונنزین و تاثیر آن بر هضم **Neutral Detergent Fiber**: .....
- ۴۱ ..... ۳-۱۴-۲-۱- مונنزین و تاثیر آن بر هضم نشاسته: .....
- ۴۱ ..... ۴-۱۴-۲-۱- مונنزین و تاثیر آن بر هضم ماده آلی: .....
- ۴۱ ..... ۵-۱۴-۲-۱- مונنزین و تاثیر آن بر هضم و جذب نیتروژن: .....
- ۴۲ ..... ۶-۱۴-۲-۱- مונنزین و تاثیر آن بر فعالیت تریپسین: .....
- ۴۲ ..... ۱۵-۲-۱- مונنزین و تاثیر آن بر هورمون ها: .....
- ۱۶-۲-۱- موننزین و مقادیر بافتی و سرمی شاخص های آنتی اکسیداسیون و استرس
- ۴۳ ..... اکسیداتیو: .....

۱-۲-۱۶-۱- مونزین و پراکسیداسیون لیپید: ۴۳

۱-۲-۱۶-۲- مونزین و مالوندی آلدئید: ۴۳

۱-۲-۱۶-۳- مونزین و گلوکاتایون: ۴۴

۱-۲-۱۶-۴- مونزین و سوپراکسید دیسموتاز: ۴۴

۱-۲-۱۶-۵- مونزین و گلوکاتایون-اس- ترانسفراز: ۴۵

۱-۲-۱۶-۶- مونزین و کاتالاز: ۴۵

۱-۲-۱۶-۷- مونزین و گلوکاتایون ردوکتاز: ۴۶

۱-۲-۱۶-۸- مونزین و آلکالین فسفاتاز: ۴۶

۱-۲-۱۶-۹- مونزین و اسیدفسفاتاز: ۴۶

۱-۲-۱۶-۱۰- مونزین و گلوکاتایون پراکسیداز: ۴۷

۱-۲-۱۶-۱۱- مونزین و تیامین پیرو فسفاتاز: ۴۷

۱۷-۲-۱-۱- مونزین و تاثیر آن بر پارامترهای شکمبه ای: ۴۸

۱۷-۲-۱-۱- اسیدهای چرب فرار شکمبه (**Volatile fatty acids**) : ۴۸

۱۷-۲-۱-۲- اسمولالیتی شکمبه : ۵۰

۱۷-۲-۱-۳- فعالیت اوره آزبکتريایی شکمبه : ۵۰

۱۷-۲-۱-۴- لاکتات شکمبه : ۵۰

۱۷-۲-۱-۵- pH شکمبه : ۵۰

۱۷-۲-۱-۶- مقادير شکمبه ای روی: ۵۱

۱۷-۲-۱-۷- کلسیم مایع شکمبه: ۵۱

۱۷-۲-۱-۸- پتاسیم شکمبه: ۵۱

۱۷-۲-۱-۹- تخمیر: ۵۲

۱۷-۲-۱-۱۰- آمونیاک: ۵۳

- ۱-۲-۱۷-۱۱-اوره: ۵۳
- ۱-۲-۱۷-۱۲-متان: ۵۳
- ۱-۲-۱۷-۱۳-تخریب اسیدهای آمینه بی مصرف: ۵۴
- ۱-۲-۱۷-۱۴-باکتری های شکمبه: ۵۴
- ۱-۲-۱۷-۱۵-تک یاخته های شکمبه: ۵۵
- ۱-۲-۱۷-۱۶-متابولیسم نیتروژن: ۵۶
- ۱-۲-۱۸-مونزین و تولید مثل: ۵۷
- ۱-۲-۱۹-مونزین و بیماری ها: ۵۸
- ۱-۲-۱۹-۱-مونزین و کتوز: ۵۸
- ۱-۲-۱۹-۲-مونزین و جابجایی شیردان: ۵۸
- ۱-۲-۱۹-۳-مونزین و نفخ: ۵۹
- ۱-۲-۱۹-۴-مونزین و کوکسیدیوز: ۵۹

۱-۲-۱۹-۵- موننژین و توکسوپلاسموز: ۶۱

۱-۲-۱۹-۶- موننژین و اسیدوز: ۶۱

۱-۲-۱۹-۷- موننژین و آبسه کبدی: ۶۲

۱-۲-۱۹-۸- موننژین و اسهال خونی خوکی: ۶۲

۱-۲-۱۹-۹- موننژین و سرطان: ۶۲

۱-۲-۱۹-۱۰- موننژین و پنومونی بینابینی حاد، در گاوان پرواری: ۶۳

۱-۲-۱۹-۱۱- موننژین و *Cochlosoma anatis*: ۶۳

۱-۲-۱۹-۱۲- موننژین و کریپتوسپورییدیوم: ۶۴

۱-۲-۱۹-۱۳- موننژین و گاستروآنتریت قابل انتقال در خوکیها: ۶۴

۱-۲-۱۹-۱۴- موننژین و *Mycobacterium avium subspecies*

paratuberculosis: ۶۴

۱-۲-۱۹-۱۵- موننژین و دیفتری: ۶۵

۱-۲-۱۹-۱۶- موننژین و مسمومیت با سرب: ۶۵

- ۲۰-۲-۱- مונزین و نقش آن در جابه جایی یون ها از طریق غشاهای سلولی: ۶۶
- ۲۱-۲-۱- مונزین و تسریع ترمیم در دوزیستان: ۶۶
- ۲۲-۲-۱- مונزین و تاثیرات قلبی آن: ۶۷
- ۲۲-۲-۱- مونسین و تاثیرات اینوتروپیک آن: ۶۷
- ۲۲-۲-۱- مونسین و تاثیرات آن بر پتانسیل های قلبی: ۶۷
- ۲۲-۲-۱- مونسین و گلیکوزیدهای قلبی: ۶۸
- ۲۲-۲-۱- مونسین و نارسایی احتقانی قلب: ۶۸
- ۲۳-۲-۱- مونسین و بحث ایجاد مقاومت نسبت به آن: ۶۸
- ۲۴-۲-۱- مونسین و تاثیرات سوء آن: ۶۹
- ۲۴-۲-۱- مونسین و مسمومیت با نیترات: ۶۹
- ۲۴-۲-۱- مونسین و آنزیم ها: ۶۹
- ۲۴-۲-۱- مونسین و DNA: ۷۰